

پول شما کجا خرج می‌شود؟

گزارش اینفوگرافیک همشهری از جزئیات هزینه‌های عمرانی بودجه ۱۴۰۲ تهران که شهرداری اجرای آن را برعهده دارد

۱۸

شنبه ۱۳ دی‌ماه ۱۴۰۲ | ۱۴۴۴هـ قمری | سال سی‌ویکم | شماره ۸۷۷۷

مقایسه دخل و خرج شهرهای دنیا

شهرداری‌ها در نقاط مختلف جهان رقم‌گوناگونی از بودجه سالانه دارند

۲۰

همیشه شهرها

سرک‌کشی به اعداد بودجه

نگاهی به بودجه تهران در یک دهه اخیر

گزارش

سیمین برادران روزنامه‌نگار

برنامه‌های توسعه‌ای نوشسته و بودجه شهرداری‌ها هم همه‌ساله طبق همین برنامه‌ها تدوین می‌شوند و پس از آن و بعد از رفت و برگشت میان شهرداری و شورای شهر در پارلمان محلی به تصویب می‌رسند و پس از تأیید فرمانداری برای اجرا ابلاغ می‌شوند، اما اگر می‌خواهید بدانید سیاست‌های هر دوره از مدیریت شهری چه چیزی بوده باید به اعداد و ارقام بودجه سرک بکشید

سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۶

سال ۱۳۹۷

سال ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۰

سال‌های ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۲

محمدباقر قالیباف در این دوره به‌سنگانداز شهرداری تهران بود؛ سال‌هایی که به‌اجرای پروژه‌های کلان معروف است. سال ۱۳۹۰ رقم بودجه شهرداری تهران ۹۲۹۴ میلیارد تومان بوده است، رقم قابل‌توجهی که در همان زمان امکان اجرای پروژه‌های مهم را فراهم می‌کرد. پس از آن در سال ۱۳۹۱ رقم بودجه ۱۰۹۶ میلیارد تومان، سال ۱۳۹۸ معادل ۱۳۸۹۸ میلیارد تومان معادل ۱۵۰۴۴، سال ۱۳۹۹ معادل ۱۷۲۱۰ و سال ۱۳۹۵ معادل ۱۷۸۸۰ میلیارد تومان بوده است که افزاینده ساخت و ساز عمرانی با این بودجه رقم خورد.

سال پایانی دوره مدیریت قالیباف رقم بودجه ۱۷۹۰ میلیارد تومان بوده است که اجرای آن برعهده شهرداری بودجه ۱۷۴۲۹ میلیارد تومان مشخص شد که به دلیل تغییر شهردار از تیم دوم سال ۱۳۹۶ تا سال ۱۳۹۷ بودجه پیوسته به‌نگهداشت شهر اختصاص پیدا کرد و حتی رنگ‌خطر تحقق تنها ۵۵ درصد بودجه در نیمه سال ۱۳۹۶ به‌صدادرا آمد.

در این دوره پیروز حاجی، شهردار تهران بود و بودجه ۲۴۱۸۵ میلیارد تومان برای پایتخت در سال ۱۳۹۸ به‌تصویب می‌رسد و هم به‌تصویب شورای شهر رسید و شهرداری تهران از نظر گرفته می‌شود که هزمنان با دوره کرونا و اجرای برخی از سیاست‌ها بودجه شهرداری به‌طور کامل محقق نمی‌شود. بودجه سال ۱۴۰۰ نیز از سوی مدیریت شهری دوره پنجم با رقمی معادل ۳۷۰۰ میلیارد تومان به‌تصویب می‌رسد که با تغییر مدیریت در انتهای نیمه اول سال ۱۴۰۰ این بودجه از سوی شهردار اجرا شد.

بودجه سال ۱۴۰۰ مدیریت شهری توسط علیرضا زاکانی به‌شورای شهر آورده شد. بودجه‌ای معادل ۵۰۳۷۰ میلیارد تومان که به‌تصویب شورای شهر رسید و شهرداری تهران از نظر تحقق ۱۴ درصدی این بودجه خبر داد. اجرای پروژه‌های بزرگ و کوچک مقیاس آورده این بودجه بود. بر همین اساس شهرداری در سال ۱۴۰۲ نیز از سوی مدیریت شهری دوره پنجم با رقمی معادل ۷۵۰۹۹ میلیارد تومان به‌تصویب می‌رسد که با تغییر مدیریت در انتهای نیمه اول سال ۱۴۰۰ این بودجه از سوی شهردار اجرا شد.

گذر بودجه حمل و نقل از صافی محیط زیست

هوای پاک

ترافیک و آلودگی هوا در صدر معضلات پایتخت قرار دارند و حل آنها علاوه بر تأمین منابع مالی، نیازمند عزم جدی دستگاه‌های مربوطه است. شهرداری تهران هم یکی از دستگاه‌های متولی است که وظیفه نوسازی و توسعه ناوگان حمل‌ونقل عمومی را برعهده دارد. بر اساس همین تکلیف قانونی در بودجه ۱۴۰۲ بخش قابل‌توجهی یعنی سهم ۴۵ درصدی برای حوزه حمل‌ونقل پیش‌بینی شده است؛ موضوعی که به‌گفته مهدی پیرهادی، رئیس کمیسیون سلامت، محیط‌زیست و خدمات شهری شورای شهر تهران، این اعتبارات علاوه بر حوزه حمل‌ونقل، حوزه محیط‌زیست را هم در برمی‌گیرد و از این رو می‌توان عنوان کرد که گف بودجه ۱۴۰۲ شهرداری به‌نفع محیط‌زیست سنگین تر است.

به گزارش همشهری، بر اساس طرح جامع شهر تهران، در اقی ۱۴۰۴ پایتخت، باید ۱۱ هزار دستگاه اتوبوس داشته باشد، اما بر اساس آمارهای منتشره اکنون در تهران فقط ۲ هزار دستگاه اتوبوس فعال است؛ ناوگان مترو هم با کمبود ۱۵۰۰ دستگاه واگن مواجه است؛ کاستی‌هایی که از یکسو تردد مسافران را تحت تأثیر قرار می‌دهند و از سوی دیگر هم سبب افزایش آلودگی هوا و ترافیک پایتخت می‌شوند؛ به همین دلیل مدیریت شهری در بودجه ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ بخش قابل‌توجهی از اعتبارات را به حوزه حمل‌ونقل اختصاص داده، اما به‌گفته مدیران شهری این بودجه به عقب‌ماندگی یک دهه، حل معضلات این حوزه زمان‌بسر خواهد بود. رئیس کمیسیون سلامت، محیط‌زیست و خدمات شهری شورای شهر در جریان تشریح تغییرات بودجه سال آینده گفت: «یکی از عمده‌ترین دلایل ایجاد آلودگی هوا وجود منابع متحرک است که سهم بیش از ۶۰ درصدی (بر اساس سیاهه انتشار سال ۱۳۹۵) از آلودگی هوا را به‌خود اختصاص داده‌اند؛ بنابراین تقویت حمل‌ونقل عمومی به‌عنوان یک راهکار مهم در حل بخشی از این معضل ضرورت دارد. متأسفانه به دلیل فرسودگی ناوگان حمل‌ونقل عمومی، موجود، عملاً اهداف متصور در این حوزه محقق نخواهد شد، اما در راستای کاهش آلودگی هوا بخش قابل‌توجهی از بودجه سال ۱۴۰۲ به‌پهناسازی و نوسازی ناوگان حمل‌ونقل عمومی انسان‌محور اختصاص داده شده است.» به‌گفته مهدی پیرهادی، ۱۴۰۱، ۳۳ درصد بودجه ۵۰ هزار و ۳۷۰ میلیارد تومانی

خرید اتوبوس‌های پاک برای دستیابی مطلوب‌تر به اهداف محیط‌زیستی، مقرر شده شهرداری تهران توجیهی هم در خرید اتوبوس‌های پایه گاز‌سوز و برقی داشته باشد. پیرهادی با تأیید این مطلب تأکید کرد: «برای توسعه حمل‌ونقل مویرگی در سطح شهر و دسترسی و بر خورداری بیشتر شهروندان، لازم است از انواع وسایط نقلیه عمومی متناسب با ضریب اشغال سفر بهره گرفته شود و در خطوط و مسیرهایی که ضریب اشغال پایین‌تری دارند از خودروهایی سبک و ون استفاده شود. همچنین هزار میلیارد تومان هم برای خرید اتوبوس‌های ۳ کابین در مسیرهایی که حجم جابه‌جایی مسافر بالاتری دارند، پیش‌بینی شده است.» به‌گفته این عضو شورای شهر تهران جهت خدمت‌رسانی بهینه، میزان ۵۰ درصد از عوارض تردد در محدوده‌های طرح ترافیک به‌عنوان عوارض حاصل از اجرای طرح‌های ترافیکی منحصراً برای توسعه و به‌روزرسانی تجهیزات مراکز معاینه فنی خودرو اختصاص می‌یابد.

اعتباری برای توسعه ناوگان حمل‌ونقل رئیس کمیسیون سلامت محیط‌زیست و خدمات شهری شورای شهر در پایان به‌موضوع توسعه ناوگان حمل‌ونقل هم اشاره کرد و گفت: «در نهایت مقرر شد از منابع مازاد بودجه به مبلغ ۱۸ هزار و ۵۵۰ میلیارد تومان، مبلغی معادل ۱۱ هزار و ۹۰۰ میلیارد تومان در حوزه حمل‌ونقل

نقل قول

۱۰ هزار میلیارد

علیرضا زاکانی، شهردار تهران در رابطه با برخی دستاوردهای مدیریت شهری ششم، گفت: سال ۱۴۰۰ شهرداری تهران را در شرایطی تحویل گرفتیم که در تنگنای مالی بود و این مجموعه ۷۰ هزار میلیارد تومان بدی داشت، اما بحمدالله از این تنش عبور کردیم و در نتیجه انضباط مالی سال ۹۷، ۱۴۰۰ در صد و سال ۱۴۰۱، بالغ بر ۱۰۰ درصد از منابع بودجه در نتیجه این دستاورد ۱۰ هزار میلیارد تومان از بدی‌های قبلی را برداشتیم و ۳۱۰۰ میلیارد تومان از معوقات شهرداری به پیمانکاران را تسویه کردیم.

۱۴ درصد

لطیف‌الله فروزنده، معاون مالی و اقتصاد شهرداری تهران در خصوص درآمد شهر تهران در سال گذشته، گفت: شهرداری تهران در سال ۱۴۰۱ درآمدش بیش از ۱۴۰ درصد رشد داشت. بودجه ما بیش از ۵۰ هزار میلیارد تومان بود و نزدیک به ۷۲ هزار میلیارد در آمد داشتیم. همچنین برای ۳ پروژه بزرگ فقط در بخش نقد ۶۰ هزار میلیارد تومان تحسین بودجه داشته‌ایم. همچنین هیچ پروژه فعالی در تهران به‌دلیل کمبود منابع مالی متوقف نشده است.

۸۰ درصد

پرویز سسروری، رئیس شورای عالی استان‌ها؛ با توجه به افزایش جمعیت، امکانات ویژه افراد دارای معلولیت هم امسال افزایش ۷۵ درصدی داشته است؛ به‌طور مثال ۱۵ میلیارد تومان برای ورزش معلولان و جانبازان، ۲ میلیارد تومان برای مناسب‌سازی معابر و بودجه پیش‌بینی شده است. این اعداد و ارقام نشان می‌دهد که مدیریت شهری به حقوق شهروندان واقف است و در راستای استیفای حق شهروندان و بهبود کیفیت زندگی در نظر گرفته است. با این اعداد و ارقام نشان می‌دهد که مدیریت شهری به حقوق شهروندان واقف است و در راستای استیفای حق شهروندان و بهبود کیفیت زندگی در نظر گرفته است. با این اعداد و ارقام نشان می‌دهد که مدیریت شهری به حقوق شهروندان واقف است و در راستای استیفای حق شهروندان و بهبود کیفیت زندگی در نظر گرفته است.

انسانی و امور شورای شهرداری تهران

معاون برنامه‌ریزی، توسعه سرمایه

و امور شورای شهرداری تهران

انسانی و امور شورای شهرداری تهران

معاون برنامه‌ریزی، توسعه سرمایه

و امور شورای شهرداری تهران

یادداشت

بودجه ۱۴۰۲ در اتاق شیشه‌ای

شفافیت و انضباط مالی آرکن اساسی بودجه سال ۱۴۰۲ است. در این دوره ردیف‌های غیر ضرور حذف و ردیف‌های با قابلیت جمع‌بندی با هم ادغام شدند و بودجه در اتاق شیشه‌ای قابل رصد و پیگیری است. از سوی دیگر احکام دقیقی برای انضباط مالی در قانون بودجه پیش‌بینی شده است؛ به‌عنوان مثال هزینه کرد از محل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برای پرداخت حقوق و مزایای پرسنل ممنوع است یا هرگونه کمک‌های نقدی یا غیرنقدی شهرداری تهران به اشخاص یا مؤسسات مختلف در قالب ردیف‌های مشخص به تصویب شورای اسلامی شهر تهران می‌رسد و مصارف آن در بازه‌های زمانی مشخص و به‌صورت منظم به اطلاع نمایندگان مردم در شورای شهر رسانده می‌شود. همچنین ایجاد بدی جدید بدون مجوز برای همه واحدهای تابعه ممنوع است. مصوبه بودجه شهرداری تهران با حدود ۷۶ هزار میلیارد تومان در سامانه شفافیت قرار گرفته و دارای چندین ویژگی است که در ادامه به آنها اشاره می‌شود:

بخش مهمی از شش‌گانه بودجه امسال شهر تهران در درآمدهای پایدار یا اختصاصی متمرکز شده است که از جمله می‌توان به درآمدهای ناشی از عوارض شهری نظیر عوارض شهرسازی، ارزش افزوده، پسماند و... اشاره کرد. از آنجایی که شهرداری تهران در محوری درآمدی و منابع شهری عملکرد بسیار مطلوبی داشته است اهتمام برای سال ۱۴۰۲ این است که با مولدسازی و جذب درآمدهای جدید بتواند از یک سو جهت‌گیری‌های توسعه‌ای بودجه را محقق کرد و از سوی دیگر پروژه‌های مشارکتی جدیدی را با مشارکت خصوصی فعال و اجرایی کرد.

بودجه ۱۴۰۲ منطبق بر برنامه چهارم تحول و پیشرفت شهر تهران تنظیم شده که هر سال برشی از این برنامه در اولویت اقدامات مدیریت شهری قرار می‌گیرد؛ چراکه برنامه چهارم تبلور توانمندی‌های درونی شهرداری برای اداره شهر است و تمامی مباحث راهبردی حوزه مدیریت شهری در این برنامه گنجانده شده است. مدیریت شهری در این دوره باور دارد در صورتی که بودجه ما مبتنی بر برنامه طراحی نشود و از شاخص‌های سنجش به‌خوبی مراقبت نکنیم اثربخشی برنامه چهارم زیر سؤال خواهد رفت؛ به‌همین دلیل قطعا در راستای برنامه چهارم پیش‌خواهیم. رفت. یکی از مصادیق اجرای برنامه چهارم این است که بتوانیم تعادل بین منابع و مصارف قنار قرار کنیم تا دقیقاً به‌موازی که در احکام برنامه تدوین کرده‌ایم، دست یابیم. شهرداری به دنبال این است کار جهادی انجام دهد و مسائل شهر را با قدرت پیش ببرد و به همین دلیل برنامه‌ریزی‌ها به‌گونه‌ای انجام شده تا اعتبارات در ۳ ماهه نخست سال اختصاص داده شود تا هرچه سریع‌تر پروژه‌ها اجرایی شوند.

مردمی‌سازی اداره شهر با مشارکت شهروندان و نخبگان هم از جمله موارد قابل‌تأیید بودجه سال جاری است. طرح «من شهردارم» نمود عینی این رویکرد نوین مدیریت شهری است. بر اساس این طرح، پروژه‌های کوچک مقیاس با محوریت محلات با اخذ و مشارکت حدود ۵۰۰ هزار نفر از شهروندان تعریف و اولویت‌بندی شده است. با توجه به استقبال گسترده و بازخوردهای دریافتی از شهروندان اجرای این طرح همچنان برای سال‌های آتی نیز تدوین خواهد شد. با مشارکت شهروندان در طرح «من شهردارم» حدود هزار و ۴۶۲ طرح برای محلات تهران و ۳ هزار و ۹۲۴ میلیارد تومان معادل ۱۰۲ درصد از بودجه شهرداری تهران به اجرای طرح‌های توسعه محلی برآمده از طرح «من شهردارم» اختصاص یافته است.

حمل‌ونقل عمومی، در راس برنامه چهارم و بودجه امسال قرار دارد؛ چراکه در این حوزه با عقب‌ماندگی جدی مواجه هستیم و این موضوع شهر و شهروندان را دچار مشکلات زیادی کرده است؛ به همین دلیل امسال با افزایش ۱۰۰ درصد تخصیص بودجه حدود ۳۴ هزار میلیارد تومان معادل ۴۵ درصد از کل بودجه شهرداری تهران، برای این حوزه اختصاص داده شده تا با نوسازی ناوگان و توسعه خطوط مترو وضعیت خدمت‌رسانی به مسافران بهبود یابد. در تبصره چهارم بودجه امسال به موضوع «توسعه مبتنی بر حمل‌ونقل عمومی» اشاره شده است؛ از این رو محدوده‌های اطراف ایستگاه‌های مترو با تعریف پیهنه جدیدی در طرح تفصیلی با عنوان T مشخص می‌شود. بارگذاری این پیهنه‌های جدید با کاربری‌هایی متناسب با مجموعه‌های استگاهی (از قبیل مرکز تجاری، پارکینگ و...) انجام خواهد شد. به‌زبان ساده، پول لازم برای توسعه خطوط جدید مترو از مولدسازی فضاهای اطراف ایستگاه‌های مترو تأمین می‌شود.

مناسب‌سازی پیاده‌روها و افزایش تجهیزات و امکانات ویژه افراد دارای معلولیت هم امسال افزایش ۷۵ درصدی داشته است؛ به‌طور مثال ۱۵ میلیارد تومان برای ورزش معلولان و جانبازان، ۲ میلیارد تومان برای مناسب‌سازی معابر و بودجه پیش‌بینی شده است. این اعداد و ارقام نشان می‌دهد که مدیریت شهری به حقوق شهروندان واقف است و در راستای استیفای حق شهروندان و بهبود کیفیت زندگی در نظر گرفته است. با این اعداد و ارقام نشان می‌دهد که مدیریت شهری به حقوق شهروندان واقف است و در راستای استیفای حق شهروندان و بهبود کیفیت زندگی در نظر گرفته است.

عزیز‌زمان گام‌برداریم.

معاون برنامه‌ریزی، توسعه سرمایه

و امور شورای شهرداری تهران

انسانی و امور شورای شهرداری تهران

معاون برنامه‌ریزی، توسعه سرمایه

و امور شورای شهرداری تهران